

§ 32 **Perusteet varhaiskasvatuksen asiakasmaksun alentamisesta ja/tai perimättä jättämisestä 1.6.2025 lähtien**

HYD/540/02.06.01.05/2025

Valmistelija	Varhaiskasvatuksen asiantuntija Emmi Ijäs p. 0400 784 781
Muut valmistelijat	Asiakassihteeri Taru Apila Asiakassihteeri Sari Venäläinen
Esittelijä	Varhaiskasvatuksen johtaja Eila Rapala
Valmisteluteksti	Hyvinkään kaupungin hallintosäännön luvun 6, 3 § mukaan lautakuntien yleiseen toimivaltaan kuuluu maksuista ja taksoista sekä palvelujen ja tuotteiden hinnoitteluperiaatteista päättäminen. Lisäksi hallintosäännön luvun 6, 6 § mukaan opetuslautakunnan tehtäviin ja toimivaltaan kuuluvat yleisohjeiden antaminen niiden palvelujen ja/tai etuuksien myöntämisestä, joista viranhaltijat tekevät päätösvaltaansa kuuluvia yksittäisiä asiakaspäätöksiä. Varhaiskasvatuslakiin tehtiin muutoksia 1.1.2024 alkaen mm. sijoitettujen lasten varhaiskasvatuspalveluiden järjestämisestä ja vammaispalvelulakiin 1.1.2025 alkaen. Ko. muutosten takia perusteet varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen alentamisesta ja perimättä jättämisestä sekä varhaiskasvatuksen asiakasmaksusta kuntoutushoidon ajalta on syytä päivittää. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaissa (1503/2016) säädetään kunnan järjestämässä päiväkotijärjestelmässä ja perhepäivähoidossa perittävistä maksuista. Muusta kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksesta ja kunnan tilapäisesti antamasta varhaiskasvatuksesta voidaan periä kunnan päättämä asiakasmaksu. Opetus- ja kulttuuriministeriö tarkistaa laissa määritellyn mukaisesti asiakasmaksut joka toinen vuoksi (indeksitarkistus). Asiakasmaksu on kuitenkin tarkistettava silloin, kun: 1. perheen maksukyky on olennaisesti muuttunut 2. on ilmeistä, että maksua määrättäessä huomioon otettavat perheen olosuhteet ovat muuttuneet 3. lapsen varhaiskasvatusaika muuttuu 4. maksu osoittautuu virheelliseksi. Varhaiskasvatuksesta määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa palvelunkäyttäjän tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai lapsen vanhemman tai huoltajan lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Maksun alentaminen tai perimättä jättäminen tulee tehdä aina ennen toimeentulotuesta annetun lain (1412/1997) mukaisen toimeentulotuen myöntämistä (asiakasmaksulaki § 13). Lasten varhaiskasvatus on järjestettävä lastensuojelulain edellyttämän asiakassuunnitelman mukaan (lastensuojelulaki § 32, § 36). Uusi vammaispalvelulaki (675/2023) tuli voimaan 1.1.2025. Uudessa laissa ei ole enää käsitettä kuntouttava varhaiskasvatus. Myöskään erityishuolto-ohjelmia ei enää tehdä. Vammaispalvelulain mukaan vammaisen henkilön palvelut järjestetään ensisijaisesti sosiaalihuoltolain, terveydenhuoltolain (1326/2010), ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annetun lain (908/2012), varhaiskasvatuslain (540/2018), perusopetuslain (628/1998) tai muun ensisijaisen lain perusteella. Varhaiskasvatuksen palvelut ovat ensisijaisia suhteessa erityispalveluihin. Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa tai hyvinvointinsa edellyttämä tuki varhaiskasvatuslain perusteella. Vammaispalvelulakiin sisältyy kolmen vuoden siirtymäaika. Lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten perusteella tehty päätös kuntouttavasta varhaiskasvatuksesta on voimassa päätökseen merkityn voimassaoloajan. Jatkossa myös vammaisen lapsen varhaiskasvatuksesta voidaan periä varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaiset asiakasmaksut. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksun alentaminen tai perimättä jättäminen voi kuitenkin perustua yksilölliseen tilannearvioon, lääkärin lausuntoon ja/tai

asiakassuunnitelmaan. Siksi on suositeltavaa, että kunnissa on toimielimen (lautakunnan) hyväksymät periaatteet harkintaan perustuvasta maksun alentamisesta tai perimättä jättämisestä asiakkaiden yhdenvertaisen kohtelun turvaamiseksi.

Varhaiskasvatuksen asiakassihteerit päättävät kunnallisten ja niihin rinnastettavien varhaiskasvatuspalveluiden asiakasmaksuista sekä niiden alentamisesta ja/tai perimättä jättämisestä (varhaiskasvatuksen johtajan päätös toimivallan siirrosta 14.3.2024 § 22).

Tämä pykälä kumoaa opetuslautakunnan aiemman päätöksen varhaiskasvatuksen asiakasmaksun perimättä jättämisestä ja/tai alentamisesta 1.8.2020 lähtien (15.12.2020 § 120).

Esitys

A) Opetuslautakunta päättää kumota aiemmin tehdyn päätöksen varhaiskasvatuksen asiakasmaksun perimättä jättämisestä ja/tai alentamisesta 1.8.2020 lähtien (15.12.2020 § 120).

B) Lisäksi opetuslautakunta päättää, että varhaiskasvatuksen asiakasmaksun alentamisessa ja perimättä jättämisessä noudatetaan seuraavia perusteita 1.6.2025 lähtien:

1. Asiakasmaksut tarkistetaan ensisijaisesti tulotodistusten perusteella ennen alennusta tai poistamista.
2. Varhaiskasvatuksen asiakassihteeri määrittelee asiakkaalle tulojen mukaisen asiakasmaksun. Mikäli tulotodistuksia ei ole toimitettu määräajan puitteissa, määritellään asiakasmaksu enimmäismaksuun.
3. Asiakas voi hakea:
 - Maksun alentamista tai poistamista asiakasmaksuun, joka on määritelty perheen bruttotulojen mukaan ja aiheuttaa toimeentulotuen tarvetta. Maksu voidaan alentaa tai poistaa harkinnanvaraisesti toimeentulotuen ylitys huomioiden enintään kuluva toimintavuoden (31.7.) loppuun asti ja takautuvasti enintään 12 kuukaudelta.
 - Maksun poistamista asiakasmaksuun, joka on määritelty enimmäismaksuun, koska asiakas ei ole toimittanut tulotodistuksia annetussa määräajassa ja näiden perusteella asiakasmaksua ei muodostuisi. Maksu voidaan poistaa takautuvasti enintään 12 kuukaudelta.
 - Alentamista asiakasmaksuun, joka on määritelty enimmäismaksuun, koska asiakas ei ole toimittanut tulotodistuksia annetussa määräajassa. Asiakasmaksu voidaan alentaa harkinnanvaraisesti muusta painavasta taloudellisesta syystä tulojen mukaiseen maksuun. Maksu voidaan alentaa takautuvasti enintään 12 kuukaudelta.

Asiakasmaksun alentamista tai poistamista haetaan erillisellä lomakkeella, jonka liitteeksi tulee toimittaa toimeentulotukilaskelmat tai tulotodistus.

4. Sosiaalityöntekijä voi suosittaa huoltajien tulojen mukaisen asiakasmaksun poistamista tai alentamista enintään toimintavuodeksi kerrallaan (Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki 12 § ja 13 §; Lastensuojelulaki 32 §, 36 §, 38 § ja 40 §). Lastensuojelun sosiaalityöntekijä voi suosittaa asiakasmaksun alentamista tai poistamista. Huoltajien tulee toimittaa toimeentulotukilaskelmat tai tulotodistus, mikäli niitä ei ole aiemmin toimitettu.

5. Vammaisen lapsen tulojen mukainen asiakasmaksu voidaan alentaa tai jättää perimättä viranomaisen yksilöllisen tilannearvion, lääkärintäytteen tai asiakassuunnitelman sekä siihen perustuvan erillisen esityksen perusteella.

6. Kunnalla on velvollisuus järjestää varhaiskasvatusta asumisen ja oleskelun perusteella.

- Avohuollon tukitoimena tai sijaishuoltoon sijoitetun taikka jälkihuollossa olevan lapsen varhaiskasvatuksen järjestämisvelvollisuus on lapsen sijoituspaikan sijaintikunnalla ja jälkihuollossa olevan lapsen osalta asuinkunnalla (Varhaiskasvatustalaki 6 §).
- Jos kyseessä on lapsi, joka on sijoitettu kodin ulkopuolelle, on varhaiskasvatus asiakkaalle maksutonta. Lapsen kotikunta on velvollinen maksamaan varhaiskasvatusta järjestävälle lapsen

sijoituspaikan sijaintikunnalle ja jälkihuollossa olevan lapsen asuinkunnalle lapsen varhaiskasvatuksesta aiheutuneita kustannuksia vastaavan korvauksen (Varhaiskasvatuslaki 60 §).

7. Varhaiskasvatuksen johtaja voi Hyvinkään kaupungin hallintosäännön 4 § mukaan päättää varhaiskasvatuspalveluihin oikeutettua asiakasta koskevista yksilöä koskevista päätöksistä, jotka eivät kuulu muun toimielimen tai viranhaltijan toimivaltaan. Varhaiskasvatusmaksun alentaminen tai poistaminen on aina harkinnanvarainen ja tehdään enintään toimintavuodeksi kerrallaan.

Asiakasmaksun alentamista tai poistamista haetaan erillisellä lomakkeella, jonka liitteeksi tulee toimittaa tarvittavat liitteet.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Täytäntöönpano

Toimenpiteitä varten

varhaiskasvatuksen asiakassihteerit
varhaiskasvatuksen palveluohjaus

Tiedoksi

varhaiskasvatuksen johtoryhmä

talouspalvelut

tarkastustoimi

Keusote:

- vammaisten palvelujen päällikkö
- vammaispalvelut
- lastensuojelun päällikkö
- lastensuojelun avohuolto
- perhekeskuspalvelujen päällikkö
- neuvolapalvelujen esimies

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Tarkastettu pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa 5.5.2025 .

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön (asianosainen tai kunnan jäsen) voi tehdä päätöksestä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimusaika on 14 päivää päätöksen tiedoksisaamisesta. Oikaisuvaatimus on toimitettava viranomaiselle viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Asianosaisten katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä **tai** sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi seitsemän päivän kuluttua siitä, kun tarkastettu pöytäkirja on julkaistu kunnan verkkosivuilla.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä vielä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot
- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä vaaditaan oikaistavaksi ja
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimus- viranomainen

Opetuslautakunta

Kankurinkatu 4-6 (PL 86), 05801 Hyvinkää
sähköpostiosoite: kirjaamo@hyvinkaa.fi

Päätöksiä koskevia pöytäkirjanotteita ja liitteitä voi pyytää Hyvinkään kaupungin kirjaamosta
p. 019 459 11*; kirjaamo@hyvinkaa.fi